

ПРИРОДЕН ПАРК „ВИТОША“

АКТУАЛИЗАЦИЯ НА ПЛАНА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ПРИРОДЕН ПАРК „ВИТОША“ ЗА ПЕРИОДА 2015-2024 Г.

Договор № ОПОС-03-145/10.12.2014 г

18-19 юни 2015 г.

с. Кладница, обл. Перник, ТП „ДЛС Витошко-Студена“, Ловен дом „Студена“

РАБОТНА СРЕЩА ЗА ОБСЪЖДАНЕ РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ РАЗДЕЛ „КУЛТУРНА И СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКА ХАРАКТЕРИСТИКА“

(Т. 1.16 - Т. 1.20) - ТРЕТИ МОДУЛ

1.16.7.1. СОЦИОЛОГИЧЕСКО ПРОУЧВАНЕ НА ОБЩЕСТВЕННОТО МНЕНИЕ И МОНИТОРИНГ НА ТУРИСТИЧЕСКИЯ ПОТОК

ДОЦ. Д-Р МАРИАНА ДРАГАНОВА
КЛЮЧОВ ЕКСПЕРТ

“КУЛТУРНА И СОЦИАЛНО – ИКОНОМИЧЕСКА ХАРАКТЕРИСТИКА”

Дейност от

Проект DIR-5113326-4-98 „Дейности по устойчиво управление на ПП „Витоша“

Проектът се финансира от Европейския фонд за регионално развитие и от държавния бюджет на република България чрез оперативна програма „Околна среда 2007-2013 г.“ <http://www.opre.moew.government.bg/>

www.pu-vitosha.com

e-mail: office.puvitosha@gmail.com

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.“

Решения за
по-добър живот

Договор № ОПОС-03-145/10.12.14 г. с предмет: „Актуализация на Плана за управление на Природен парк „Витоша“ за периода 2015 – 2024 г. включително разработване на геобазни данни и карти, и развитие на ГИС на Природен парк „Витоша“
Проект № DIR-5113326-4-98 „Дейности по устойчиво управление на Природен парк Витоша“, Договор № DIR-5113326-C-010 от ОП „Околна среда 2007-2013 г.“

ФОКУС:

1.16 ПОЛЗВАНЕ НА ТЕРИТОРИЯТА И СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКИ АСПЕКТИ

1.16.7. Туризм, рекреация, спорт, услуги

- Профил на клиентите/посетителите на ПП “Витоша”
- Информираност на обществеността за парка и отношението към него
- Основни проблеми пред управлението на парка
- Визия за парка

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.“

Договор № ОПОС-03-145/10.12.14 г. с предмет: „Актуализация на Плана за управление на Природен парк „Витоша“ за периода 2015 – 2024 г. включително разработване на геобазни данни и карти, и развитие на ГИС на Природен парк „Витоша“
Проект № DIR-5113326-4-98 „Дейности по устойчиво управление на Природен парк Витоша“, Договор № DIR-5113326-C-010 от ОП „Околна среда 2007-2013 г.“

Решения за
по-добър живот

ИЗТОЧНИЦИ НА ИНФОРМАЦИЯ

- *Социологическо проучване на общественото мнение с цел отразяване на обществените нагласи и разбирания във връзка с предстоящата актуализация на Плана за управление на ПП „Витоша“;*
- *Мониторинг на туристическия поток (14.12.2013-13.12.2014);*
- *Фокус групи и полустандартизирани интервюта*

Информацията е разработена във връзка с изпълнението на Обособена позиция №2 „Извършване на социологическо проучване на общественото мнение с цел отразяване на обществените нагласи и разбирания във връзка с предстоящата актуализация на плана за управление на ПП „Витоша“ от обществена поръчка с предмет „Извършване на социологическо проучване и мониторинг на туристопотока“, съгл. договор №ОПОС-03-105/02.01.2014 г. между Дирекция на Природен парк „Витоша“ и ДЗЗД „ЕСТАТ - Онлайн сълюшънс“, в състав ЕСТАТ ООД и Онлайн сълюшънс ЕООД, 2014 г.

1303 - гр. София; ул. „Пиротска“ 64; тел.: 986 70 02; факс: 986 67 81; e-mail: office.puvitosha@gmail.com

ISO 9001-2008 Certified Company

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.“

Договор № ОПОС-03-145/10.12.14 г. с предмет: „Актуализация на Плана за управление на Природен парк „Витоша“ за периода 2015 – 2024 г. включително разработване на геобазни данни и карти, и развитие на ГИС на Природен парк „Витоша“
Проект № DIR-5113326-4-98 „Дейности по устойчиво управление на Природен парк Витоша“, Договор № DIR-5113326-C-010 от ОП „Околна среда 2007-2013 г.“

Решения за
по-добър живот

Социологическо проучване на общественото мнение

- Информираност за парка
 - Между 42-44% от интервюираните знаят статута на парк Витоша
 - Около 34% - погрешно считат, че парка е национален
 - 36,4% от всички респонденти смятат, че паркът се управлява самостоятелно; за 33,7% - общината е управляващия орган
 - всеки пети не знае кой управлява парка
 - Над 50% от лицата посочват, че седалището на управлението на Парка е в София.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.“

Решения за
по-добър живот

Договор № ОПОС-03-145/10.12.14 г. с предмет: „Актуализация на Плана за управление на Природен парк „Витоша“ за периода 2015 – 2024 г. включително разработване на геобазисни данни и карти, и развитие на ГИС на Природен парк „Витоша“
Проект № DIR-5113326-4-98 „Дейности по устойчиво управление на Природен парк Витоша“, Договор № DIR-5113326-C-010 от ОП „Околна среда 2007-2013 г.“

Посещаемост и профил на посетителите 1/4

- Малко над 1/4 от интервюираните (26,7%) посещават ПП “Витоша” един път всеки месец или по-често.
- Останалите по-рядко като основната част от интервюираните посещават парка един път на два-три месеца (22,4%)
- Възрастовите групи 16-29 г. и 50-59 г. са по-активни в посещение на парка – съответно 11,0% и 10,6% от всички в тези групи посещават парка няколко пъти в месеца.
- При другите възрастови групи този дял е наполовина по-нисък.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.“

Договор № ОПОС-03-145/10.12.14 г. с предмет: „Актуализация на Плана за управление на Природен парк „Витоша“
за периода 2015 – 2024 г. включително разработване на геобазисни данни и карти, и развитие на ГИС на Природен парк „Витоша“
Проект № DIR-5113326-4-98 „Дейности по устойчиво управление на Природен парк Витоша“, Договор № DIR-5113326-C-010 от ОП „Околна среда 2007-2013 г.“

Решения за
по-добър живот

Посещаемост и профил на посетителите 2/4

- Наличието на свободно време и компания са водещи фактори при определяне посещенията в парка (валидно за цялата извадка и трите общини без Самоков).
- Удобният транспорт и финансовите възможности са водещи само за хората от общ. Самоков.
- Правопропорционална е зависимостта между доходите и посещаемостта.
- Основна цел на посещение - пешеходен поход (65,9%) или пикник (54,1%).

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

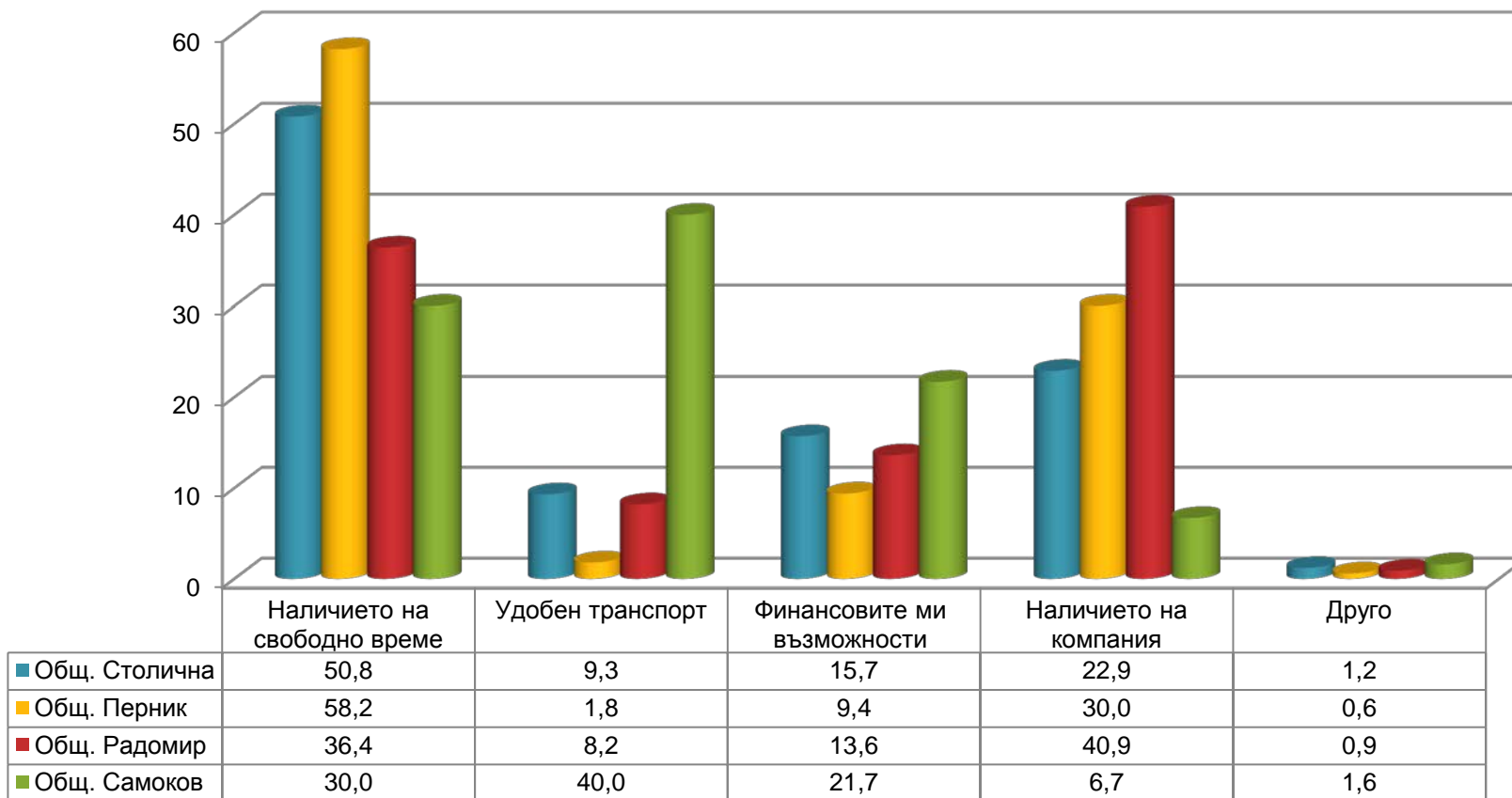
ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.“

Решения за
по-добър живот

Договор № ОПОС-03-145/10.12.14 г. с предмет: „Актуализация на Плана за управление на Природен парк „Витоша“ за периода 2015 – 2024 г. включително разработване на геобазни данни и карти, и развитие на ГИС на Природен парк „Витоша“
Проект № DIR-5113326-4-98 „Дейности по устойчиво управление на Природен парк Витоша“, Договор № DIR-5113326-C-010 от ОП „Околна среда 2007-2013 г.“

Кое е определящо при посещението Ви на Витоша (в %)

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

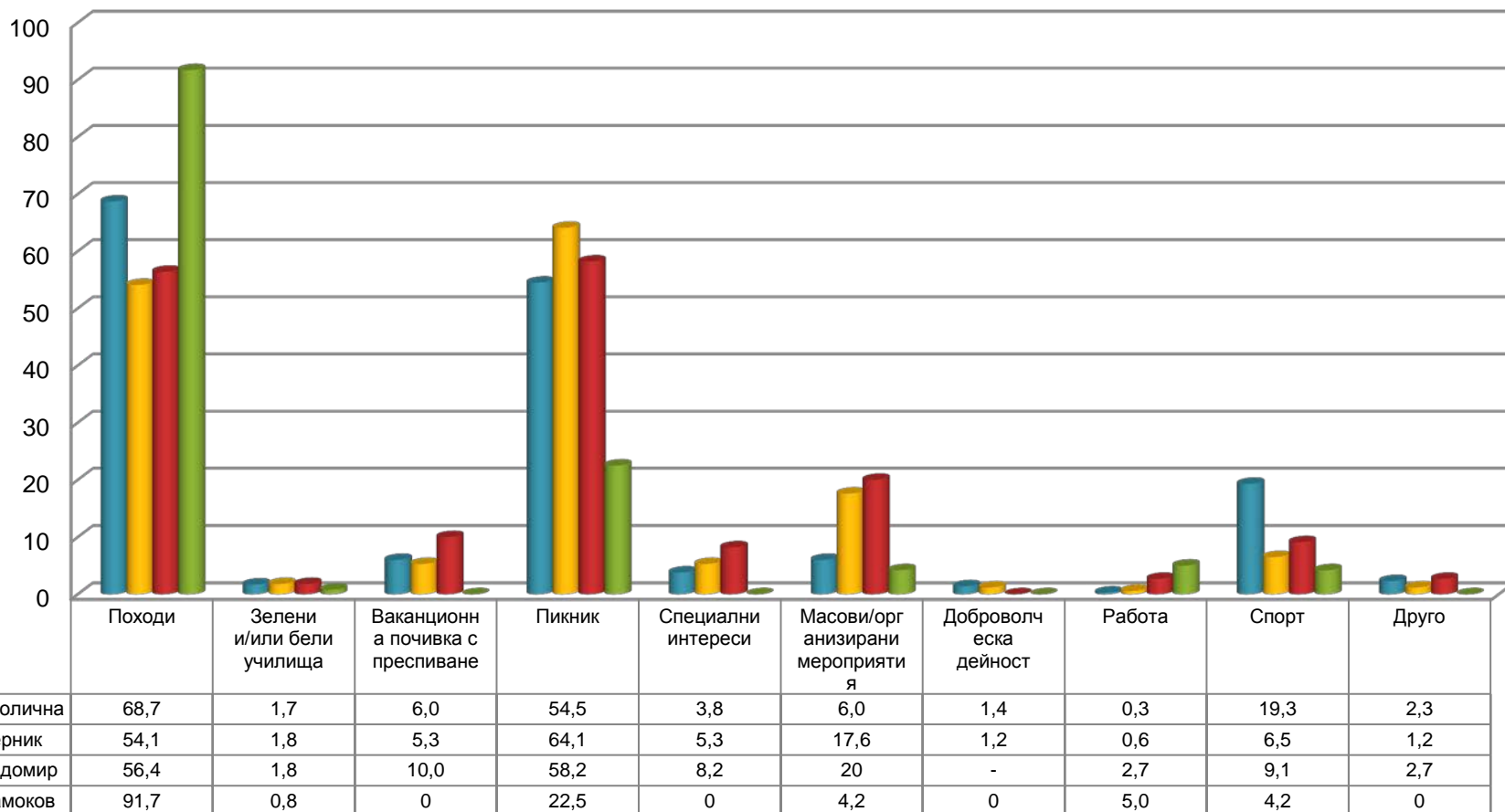
ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.“

Решения за
по-добър живот

Договор № ОПОС-03-145/10.12.14 г. с предмет: „Актуализация на Плана за управление на Природен парк „Витоша“ за периода 2015 – 2024 г. включително разработване на геобазисни данни и карти, и развитие на ГИС на Природен парк „Витоша“
Проект № DIR-5113326-4-98 „Дейности по устойчиво управление на Природен парк Витоша“, Договор № DIR-5113326-C-010 от ОП „Околна среда 2007-2013 г.“

Цел на посещенията (в %)

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.“

Договор № ОПОС-03-145/10.12.14 г. с предмет: „Актуализация на Плана за управление на Природен парк „Витоша“ за периода 2015 – 2024 г. включително разработване на геобазни данни и карти, и развитие на ГИС на Природен парк „Витоша“
Проект № DIR-5113326-4-98 „Дейности по устойчиво управление на Природен парк Витоша“, Договор № DIR-5113326-C-010 от ОП „Околна среда 2007-2013 г.“

Решения за
по-добър живот

Посещаемост и профил на посетителите 2/4

- Преимуществено споделени посещения - 90% от интервюираните посещават Витоша със семейство или с приятели.
- Местоживеенето не влияе върху честотата на посещение в парка (за София и друг областен град); Колкото по-малко е населеното място, толкова по-рядко е посещението в парка.
- 82% от всички интервюирани предпочитат да посещават парка през лятото. Следват есента (48,5%) и пролетта (47,6%); зимата се предпочита от 37,6%.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.“

Решения за
по-добър живот

Договор № ОПОС-03-145/10.12.14 г. с предмет: „Актуализация на Плана за управление на Природен парк „Витоша“ за периода 2015 – 2024 г. включително разработване на геобазни данни и карти, и развитие на ГИС на Природен парк „Витоша“
Проект № DIR-5113326-4-98 „Дейности по устойчиво управление на Природен парк Витоша“, Договор № DIR-5113326-C-010 от ОП „Околна среда 2007-2013 г.“

- Хората асоциират Витоша главно с:
 - природата (81%),
 - отдиха и туризма (76,5%),
 - спорта (19%),
 - хижите и базите за настаняване (17%)

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

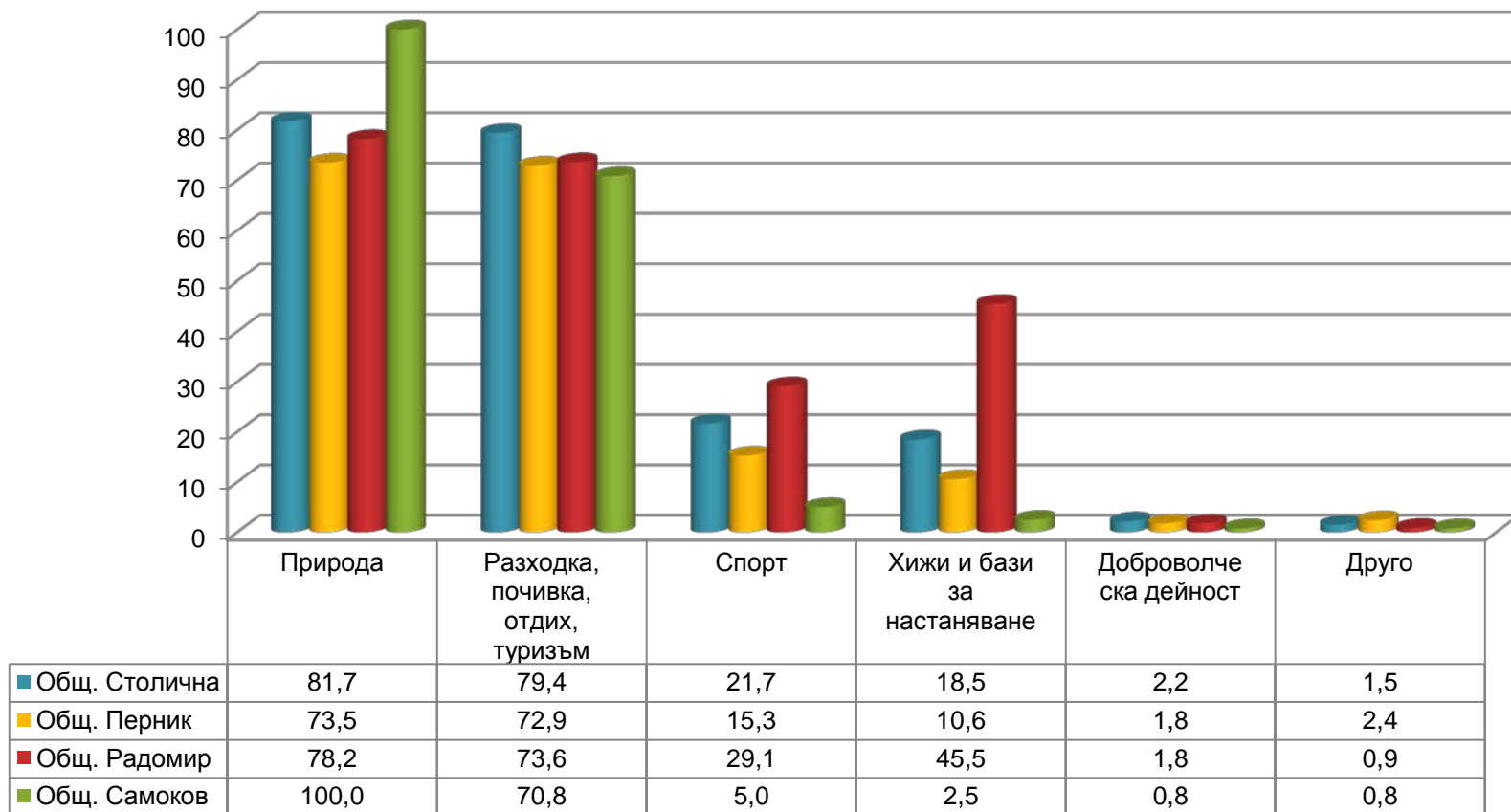
ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.“

Решения за
по-добър живот

Договор № ОПОС-03-145/10.12.14 г. с предмет: „Актуализация на Плана за управление на Природен парк „Витоша“ за периода 2015 – 2024 г. включително разработване на геобазисни данни и карти, и развитие на ГИС на Природен парк „Витоша“
Проект № DIR-5113326-4-98 „Дейности по устойчиво управление на Природен парк Витоша“, Договор № DIR-5113326-C-010 от ОП „Околна среда 2007-2013 г.“

С какво асоциирате Витоша (в %)

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.“

Договор № ОПОС-03-145/10.12.14 г. с предмет: „Актуализация на Плана за управление на Природен парк „Витоша“ за периода 2015 – 2024 г. включително разработване на геобазни данни и карти, и развитие на ГИС на Природен парк „Витоша“
Проект № DIR-5113326-4-98 „Дейности по устойчиво управление на Природен парк Витоша“, Договор № DIR-5113326-C-010 от ОП „Околна среда 2007-2013 г.“

Решения за
по-добър живот

Трите най-ценни и любими места, определени от интервюираните:

- Туристически център „Алеко“
 - Туристически център „Златни мостове“
 - Черни връх
- за софиянци и перничани – най-ценно място - „Златни мостове“
- за хората от общ. Самоков и Радомир – „Алеко“

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

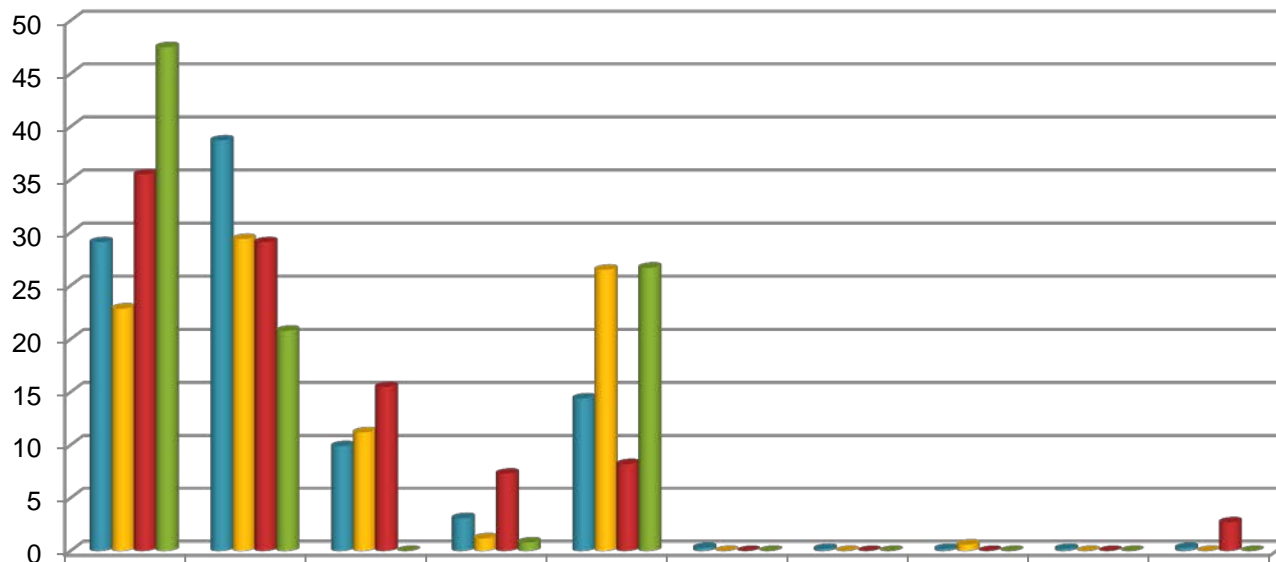
ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.“

Договор № ОПОС-03-145/10.12.14 г. с предмет: „Актуализация на Плана за управление на Природен парк „Витоша“ за периода 2015 – 2024 г. включително разработване на геобазисни данни и карти, и развитие на ГИС на Природен парк „Витоша“
Проект № DIR-5113326-4-98 „Дейности по устойчиво управление на Природен парк Витоша“, Договор № DIR-5113326-C-010 от ОП „Околна среда 2007-2013 г.“

Решения за
по-добър живот

Кое конкретно място (местност, връх, поляна, река, извор и др.) е най-ценно на Витоша (в %)

	Туристически център "Алеко"	Туристически център "Златни мостове"	Местността "Дендриум"	Телевизионна кула	Черни връх	Писта "Ветровала"	Хижа "Селимица"	Хижа "Моминска скала"	Ски писта "Витошко лале"	Камениите реки (морените)
Общ. Столична	29,1	38,7	9,9	3,1	14,4	0,3	0,2	0,2	0,2	0,3
Общ. Перник	22,9	29,4	11,2	1,2	26,5	0	0	0,6	0	0
Общ. Радомир	35,5	29,1	15,5	7,3	8,2	0	0	0	0	2,7
Общ. Самоков	47,5	20,8	0	0,8	26,7	0	0	0	0	0

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.“

Решения за
по-добър живот

Договор № ОПОС-03-145/10.12.14 г. с предмет: „Актуализация на Плана за управление на Природен парк „Витоша“ за периода 2015 – 2024 г. включително разработване на геобазисни данни и карти, и развитие на ГИС на Природен парк „Витоша“
Проект № DIR-5113326-4-98 „Дейности по устойчиво управление на Природен парк Витоша“, Договор № DIR-5113326-C-010 от ОП „Околна среда 2007-2013 г.“

Основни изводи

- ◆ Образът на Витоша – интегриран (природа, отдих, туризъм, спорт и развлечения) и емоционален (ценност, гордост, кауза)
- ◆ Бъдещото развитие на Витоша - баланс между опазване на биологичното разнообразие и развитие на спортно-туристически дейности;

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.“

Договор № ОПОС-03-145/10.12.14 г. с предмет: „Актуализация на Плана за управление на Природен парк „Витоша“ за периода 2015 – 2024 г. включително разработване на геобазни данни и карти, и развитие на ГИС на Природен парк „Витоша“
Проект № DIR-5113326-4-98 „Дейности по устойчиво управление на Природен парк Витоша“, Договор № DIR-5113326-C-010 от ОП „Околна среда 2007-2013 г.“

Решения за
по-добър живот

Мониторинг на туристическия поток – анкета с посетители

- Почти две трети от посетителите през зимата ходят в планината поне няколко пъти месечно.
- Най-посещаваният сезон - лятото
- Значителни различия между представителството на различните възрастови групи сред туристите през зимата и лятото
 - през зимата - най-много са тези между 31-40 г., следвани от 21-30 г.
 - през лятото - групата 51-60 г. е една трета от всички посетители. Следват групите на 31-40 г. и 41-50 г.
- Два основни потока на дестинации:
 - към по-високи вътрешни точки на планината
 - маршрути до близки до входните точки местности („пенсионерската пътека“ от Бистрица, езерата при Симеоново, езерата и водопада при Бояна и др. Дендрариумът - особено предпочитана дестинация през лятото).

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.“

Договор № ОПОС-03-145/10.12.14 г. с предмет: „Актуализация на Плана за управление на Природен парк „Витоша“ за периода 2015 – 2024 г. включително разработване на геобазни данни и карти, и развитие на ГИС на Природен парк „Витоша“
Проект № DIR-5113326-4-98 „Дейности по устойчиво управление на Природен парк Витоша“, Договор № DIR-5113326-C-010 от ОП „Околна среда 2007-2013 г.“

Решения за
по-добър живот

- Продължителност на престоя в планината - по-малко от един ден (над 4 ч. – 52,7% от анкетираните)
- Транспортната достъпност до планината е важен фактор за определяне честотата на посещенията.
- Цел на посещенията/престоя - доминират разходките – 84%; 1/5 ходят на пикник; 16,4% изкачват високите части на Витоша
- Най-често участниците в анкетата ходят на Витоша с:
 - приятели – 54,7%
 - семейството – 34,4%
 - сами - 8,4%.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.“

Договор № ОПОС-03-145/10.12.14 г. с предмет: „Актуализация на Плана за управление на Природен парк „Витоша“
за периода 2015 – 2024 г. включително разработване на геобазни данни и карти, и развитие на ГИС на Природен парк „Витоша“
Проект № DIR-5113326-4-98 „Дейности по устойчиво управление на Природен парк Витоша“, Договор № DIR-5113326-C-010 от ОП „Околна среда 2007-2013 г.“

Решения за
по-добър живот

- Удовлетвореност от престоя → 3 аспекта:
 - Достатъчност на маркировка, места за отдих по туристическите пътеки, хижи и хотели;
 - Състояние на хигиената, пътеките, маркировката, на местата за отдих;
 - Оценка на промените през последните три години.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.“

Решения за
по-добър живот

Договор № ОПОС-03-145/10.12.14 г. с предмет: „Актуализация на Плана за управление на Природен парк „Витоша“
за периода 2015 – 2024 г. включително разработване на геобазни данни и карти, и развитие на ГИС на Природен парк „Витоша“
Проект № DIR-5113326-4-98 „Дейности по устойчиво управление на Природен парк Витоша“, Договор № DIR-5113326-C-010 от ОП „Околна среда 2007-2013 г.“

Достатъчност на маркировка и обекти за подслон

- 54,7% от анкетираните определят указателните табели като достатъчни; 41% - като недостатъчни;
- За 51,35% маркировката е добра и много добра.
- Неудовлетвореност по отношение на работещи хижи; недостатъчност на хижи и хотели (50%), но и опасения от строеж на нови, което ще навреди на природата;
- Преобладаващо мнение - наличните обекти да се ремонтират и да работят, а не да се строят нови.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.“

Договор № ОПОС-03-145/10.12.14 г. с предмет: „Актуализация на Плана за управление на Природен парк „Витоша“
за периода 2015 – 2024 г. включително разработване на геобазни данни и карти, и развитие на ГИС на Природен парк „Витоша“
Проект № DIR-5113326-4-98 „Дейности по устойчиво управление на Природен парк Витоша“, Договор № DIR-5113326-C-010 от ОП „Околна среда 2007-2013 г.“

Решения за
по-добър живот

Оценка състоянието на хигиената, пътеките, маркировката, местата за отдих

- Оценка на чистотата ⇒ 41,0% я определят като много добра и добра; 30,7% - незадоволителна
- Оценка състоянието на маркировката ⇒ много добра и добра (51,3%); незадоволителна (20%)
- Оценка на местата за отдих край туристическите пътеки ⇒ много добра и добра (38%); незадоволителна (35,8%).

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.“

Договор № ОПОС-03-145/10.12.14 г. с предмет: „Актуализация на Плана за управление на Природен парк „Витоша“ за периода 2015 – 2024 г. включително разработване на геобазни данни и карти, и развитие на ГИС на Природен парк „Витоша“
Проект № DIR-5113326-4-98 „Дейности по устойчиво управление на Природен парк Витоша“, Договор № DIR-5113326-C-010 от ОП „Околна среда 2007-2013 г.“

Решения за
по-добър живот

Оценка на промените през последните три години 1/3

	Подобри се	Няма промяна	Влоши се
Поддържането на чистота	34,0	51,3	14,7
Поддържането на пътеките	32,3	53,5	14,2
Поддържането на указателните табели и друга маркировка	44,6	44,2	11,2
Поддържането на местата за отдих (пейки, масички, беседки)	28,9	49,2	21,9
Грижите за природата: растения, птици, животни	20,3	62,9	16,8

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.“

Решения за
по-добър живот

Договор № ОПОС-03-145/10.12.14 г. с предмет: „Актуализация на Плана за управление на Природен парк „Витоша“ за периода 2015 – 2024 г. включително разработване на геобазни данни и карти, и развитие на ГИС на Природен парк „Витоша“
Проект № DIR-5113326-4-98 „Дейности по устойчиво управление на Природен парк Витоша“, Договор № DIR-5113326-C-010 от ОП „Околна среда 2007-2013 г.“

Оценка на промените през последните три години 2/3

- Оценките за промени в положителна посока са свързани в най-голяма степен с указателните табели и друга маркировка - 44,6%.
- Въпреки общо изразената критичност, 34,0% са заявили, че чистотата се е подобрила.
- Около една трета отбелязват положителна промяна и в поддържането на пътеките.
- Положителните оценки са значително по-малко във възрастовата група над 60 години (27,7%). Повечето от най-възрастните туристи считат, че няма промяна (43,8%), а 28,5%, че поддръжката се е влошила.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.“

Договор № ОПОС-03-145/10.12.14 г. с предмет: „Актуализация на Плана за управление на Природен парк „Витоша“ за периода 2015 – 2024 г. включително разработване на геобазни данни и карти, и развитие на ГИС на Природен парк „Витоша“
Проект № DIR-5113326-4-98 „Дейности по устойчиво управление на Природен парк Витоша“, Договор № DIR-5113326-C-010 от ОП „Околна среда 2007-2013 г.“

Решения за
по-добър живот

Оценка на промените през последните три години 3/3

- По отношение на местата за отдих:
 - близо 50% не откриват промяна;
 - поддръжката им се е подобрила (28,9%);
 - поддръжката им се е влошила (21,9%).
- Оценката за промяната в грижите за природата е в известна степен условна поради по-слабата информираност на посетителите.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.“

Договор № ОПОС-03-145/10.12.14 г. с предмет: „Актуализация на Плана за управление на Природен парк „Витоша“ за периода 2015 – 2024 г. включително разработване на геобазни данни и карти, и развитие на ГИС на Природен парк „Витоша“
Проект № DIR-5113326-4-98 „Дейности по устойчиво управление на Природен парк Витоша“, Договор № DIR-5113326-C-010 от ОП „Околна среда 2007-2013 г.“

Решения за
по-добър живот

Мониторинг – обобщение мненията на посетителите на парка

- Препоръките и очакванията на туристите са свързани най-вече с осигуряването на обществен транспорт до планината, подобряване на чистотата, оборудване на повече места за отдих по туристическите пътеки и ремонт и функциониране на наличните хижи.
- Акцент върху необходимостта от редовна поддръжка на пътеки, маркировка и съоръжения.
- Категорично доминиране визията Витоша да е място за отдих на живеещите в прилежащите селища като максимално се съхранява природата и са увеличат грижите за нея.
- Визията Витоша да се превърне в модерен спортен и туристически център има малко поддръжници (17%).
- Посетителите/туристите изразяват готовност да участват в допитвания, свързани с парка, вкл. и с ползване на съвременни комуникационни средства, въпреки слабата им информираност с действащия план за управление.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.“

Решения за
по-добър живот

Договор № ОПОС-03-145/10.12.14 г. с предмет: „Актуализация на Плана за управление на Природен парк „Витоша“ за периода 2015 – 2024 г. включително разработване на геобазни данни и карти, и развитие на ГИС на Природен парк „Витоша“
Проект № DIR-5113326-4-98 „Дейности по устойчиво управление на Природен парк Витоша“, Договор № DIR-5113326-C-010 от ОП „Околна среда 2007-2013 г.“

Отношение към парка и проблеми (Резултати от фокус групи – София и Перник)

- ◆ Образът на Витоша - абсолютно еднозначен. Планината се асоциира с чистия въздух (София и Перник).
- ◆ Витоша е по-ценна заради близостта и достъпността си.
- ◆ Финансовите възможности и удобния транспорт - водещи фактори при определяне посещението в парк Витоша.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.“

Решения за
по-добър живот

Договор № ОПОС-03-145/10.12.14 г. с предмет: „Актуализация на Плана за управление на Природен парк „Витоша“ за периода 2015 – 2024 г. включително разработване на геобазисни данни и карти, и развитие на ГИС на Природен парк „Витоша“
Проект № DIR-5113326-4-98 „Дейности по устойчиво управление на Природен парк Витоша“, Договор № DIR-5113326-C-010 от ОП „Околна среда 2007-2013 г.“

- За участниците от София: Витоша е особена ценност, силна емоция, водещ елемент на тяхната среда, което не се наблюдава при другите групи.
- За софиянци Витоша е:
 - “белият дроб на София”, място за отпускане, отмора,
 - контрапункт на градския пейзаж,
 - градска забележителност, която за развеждане на гостите на града.
- Честа посещаемост - ясно изразена сезонност (лято)
- Концентрация на посещенията – северната страна на парка
- Фактор ограничаващ посещенията - липсата на време

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.“

Договор № ОПОС-03-145/10.12.14 г. с предмет: „Актуализация на Плана за управление на Природен парк „Витоша“
за периода 2015 – 2024 г. включително разработване на геобазни данни и карти, и развитие на ГИС на Природен парк „Витоша“
Проект № DIR-5113326-4-98 „Дейности по устойчиво управление на Природен парк Витоша“, Договор № DIR-5113326-C-010 от ОП „Околна среда 2007-2013 г.“

Решения за
по-добър живот

- Участниците от Перник:

- Привързаност към планината, но без силен емоционален заряд
- По-рядка посещаемост без ясно изразена сезонност
- Концентрация на посещенията – южната страна на парка
- Фактор ограничаващ посещенията – финансови средства

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.“

Договор № ОПОС-03-145/10.12.14 г. с предмет: „Актуализация на Плана за управление на Природен парк „Витоша“
за периода 2015 – 2024 г. включително разработване на геобазни данни и карти, и развитие на ГИС на Природен парк „Витоша“
Проект № DIR-5113326-4-98 „Дейности по устойчиво управление на Природен парк Витоша“, Договор № DIR-5113326-C-010 от ОП „Околна среда 2007-2013 г.“

Решения за
по-добър живот

- Основните проблеми от фокус групите:
 - замърсяването на/в парка
 - достъпност до планината (особено от южната страна)
 - състояние на туристическата инфраструктура (от двете страни – недостиг на оборудване в местата за отдых – пейки, маси, огнища)
- Бъдещето на парка - в балансираното му развитие (софийската група – с по-силен акцент към запазване на природата)

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.“

Решения за
по-добър живот

Договор № ОПОС-03-145/10.12.14 г. с предмет: „Актуализация на Плана за управление на Природен парк „Витоша“ за периода 2015 – 2024 г. включително разработване на геобазни данни и карти, и развитие на ГИС на Природен парк „Витоша“
Проект № DIR-5113326-4-98 „Дейности по устойчиво управление на Природен парк Витоша“, Договор № DIR-5113326-C-010 от ОП „Околна среда 2007-2013 г.“

Отношение към парка и проблеми (Резултати от полустандартизирани интервюта)

- Интервюирани:

- Партньори
- Ползватели

1. Партньори на ПП “Витоша” - Институции, професионално обвързани с парка

1.1. Институции с контролни или изпълнителски функции (РИОСВ, ТП ДГС, ТП ДЛС, дирекция „Пожарна безопасност“, представители на местната власт)

1.2. Институции с подпомагащи дейности (спасителни мероприятия, залесяване, опазване на природното многообразие и др.)

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.“

Договор № ОПОС-03-145/10.12.14 г. с предмет: „Актуализация на Плана за управление на Природен парк „Витоша“
за периода 2015 – 2024 г. включително разработване на геобазни данни и карти, и развитие на ГИС на Природен парк „Витоша“
Проект № DIR-5113326-4-98 „Дейности по устойчиво управление на Природен парк Витоша“, Договор № DIR-5113326-C-010 от ОП „Околна среда 2007-2013 г.“

Решения за
по-добър живот

Основни проблеми

– Два основни проблема пред парка:

- Лоша, неразвита, неподдържана туристическа и друга инфраструктура
- Замърсяването

– Други проблеми:

- Браконьерството и изсичането на горите
- Липсата или затруднен достъп до парка (транспорт)

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.“

Договор № ОПОС-03-145/10.12.14 г. с предмет: „Актуализация на Плана за управление на Природен парк „Витоша“
за периода 2015 – 2024 г. включително разработване на геобазни данни и карти, и развитие на ГИС на Природен парк „Витоша“
Проект № DIR-5113326-4-98 „Дейности по устойчиво управление на Природен парк Витоша“, Договор № DIR-5113326-C-010 от ОП „Околна среда 2007-2013 г.“

Решения за
по-добър живот

2. Ползватели:

2.1. Общобразователни училища

2.2. Ски училища

2.3. Хижи/хижари

2.4. Местни жители от населените места в
прилежащата територия на парка.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.“

Решения за
по-добър живот

Договор № ОПОС-03-145/10.12.14 г. с предмет: „Актуализация на Плана за управление на Природен парк „Витоша“ за периода 2015 – 2024 г. включително разработване на геобазисни данни и карти, и развитие на ГИС на Природен парк „Витоша“
Проект № DIR-5113326-4-98 „Дейности по устойчиво управление на Природен парк Витоша“, Договор № DIR-5113326-C-010 от ОП „Околна среда 2007-2013 г.“

2.1. Общообразователни училища

- Дейности: доброволчество, участие в кампании за почистване и облагородяване
- Проблеми: лошо управление на парка; замърсяване с битови отпадъци; недобре поддържана инфраструктура

2.2. Ски училища

- Дейности: доброволчество, участие в кампании
- Проблеми: неуточнена собственост/неуредено стопанисване на собствеността; липса на съоръжения /паркинги; презастрояване и унищожаване на природата; защита на изчезващи видове; борба с корояда; поддържане на инфраструктурата на територията на парка (маркировки, места за отдих, ски съоръжения).

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.“

Решения за
по-добър живот

Договор № ОПОС-03-145/10.12.14 г. с предмет: „Актуализация на Плана за управление на Природен парк „Витоша“ за периода 2015 – 2024 г. включително разработване на геобазни данни и карти, и развитие на ГИС на Природен парк „Витоша“
Проект № DIR-5113326-4-98 „Дейности по устойчиво управление на Природен парк Витоша“, Договор № DIR-5113326-C-010 от ОП „Околна среда 2007-2013 г.“

2.3. Хижари

- Поляризиращи мнения и оценки
- Проблеми:
 - достъпът до планината (основен проблем - отговорност носи Столична община
 - непълноценно използване на ресурсите на парка (от липса на достъп и неподдържана техническа и туристическа инфраструктура).

причини - немарливост в управлението; липса на консенсус/решение между различните заинтересовани страни

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.“

Решения за
по-добър живот

Договор № ОПОС-03-145/10.12.14 г. с предмет: „Актуализация на Плана за управление на Природен парк „Витоша“ за периода 2015 – 2024 г. включително разработване на геобазни данни и карти, и развитие на ГИС на Природен парк „Витоша“
Проект № DIR-5113326-4-98 „Дейности по устойчиво управление на Природен парк Витоша“, Договор № DIR-5113326-C-010 от ОП „Околна среда 2007-2013 г.“

2.4. Местни жители

- Дейности:
- Проблеми:
 - замърсяването – основен проблем
 - лоша инфраструктура
 - браконьерството, изсичане на гората
 - пожари
 - заболяване на гората
 - бездомни кучета

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.“

Решения за
по-добър живот

Договор № ОПОС-03-145/10.12.14 г. с предмет: „Актуализация на Плана за управление на Природен парк „Витоша“ за периода 2015 – 2024 г. включително разработване на геобазни данни и карти, и развитие на ГИС на Природен парк „Витоша“
Проект № DIR-5113326-4-98 „Дейности по устойчиво управление на Природен парк Витоша“, Договор № DIR-5113326-C-010 от ОП „Околна среда 2007-2013 г.“

Обобщение – визия за бъдещето на парка (партньори и ползватели)

- Партньорите и интервюираните ползватели (без местните жители) виждат бъдещото развитие на ПП “Витоша” като *баланс между запазване на природата и природните дадености в защитената територия и развитие на туристически и спортни дейности.*
- Местните жители от населените места в прилежащата територия на парка виждат бъдещето на парка като *преимуществено запазване възможностите за туризъм с ограничаване на частния интерес, най-вече в областта на дърводобива. Силен акцент към икономическите ползи от ползването на ресурсите в парка.*

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.“

Договор № ОПОС-03-145/10.12.14 г. с предмет: „Актуализация на Плана за управление на Природен парк „Витоша“
за периода 2015 – 2024 г. включително разработване на геобазни данни и карти, и развитие на ГИС на Природен парк „Витоша“
Проект № DIR-5113326-4-98 „Дейности по устойчиво управление на Природен парк Витоша“, Договор № DIR-5113326-C-010 от ОП „Околна среда 2007-2013 г.“

Решения за
по-добър живот

Изводи от трите проучвания

- Сходство в осъзнатата ценност на парка/планината
- Сходство в целите на посещение в парка
- Сходство в честотата на посещаемост в парка
- Сходство в мненията им относно основните проблеми в парка
- Сходство във визиите им за бъдещото развитие на парка